

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Екологічний менеджмент»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітньо-наукова програма	Менеджмент
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Навчально-науковий інститут бізнесу і фінансів
Кафедра	Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Волощук Віталій Ростиславович, доктор економічних наук, доцент https://www.pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-menedzhmentu-publichnogo-upravlinnya-ta-administruvannya.html Електронна пошта: voloshchukv@pdatu.edu.ua Номер телефону: +38(067)3825474
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення дисципліни «Екологічний менеджмент» ґрунтується на положеннях таких дисциплін: «Управління науковими проєктами», «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях», «Математичні моделі і методи в менеджменті», «Концепція стратегічного менеджменту та її використання у діяльності вітчизняних та зарубіжних підприємств», «Менеджмент сталого розвитку підприємств агропродовольчої сфери».
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально відноситимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності http://surl.li/noftg ,

	http://surl.li/foccn Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни. Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою дисципліни «Екологічний менеджмент» є формування у здобувачів знань, умінь та компетентностей щодо управління екологічними аспектами діяльності організацій, впровадження принципів сталого розвитку та забезпечення екологічної безпеки у процесах прийняття управлінських рішень.	
ІК.	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Теоретико-методологічні засади екологічного менеджменту в аграрному сектор	
Тема 2. Принципи та концептуальні підходи до формування систем екологічного менеджменту	
Тема 3. Наукові основи застосування інструментів екологічної політики на рівні агробізнесу	
Тема 4. Методологія впровадження та забезпечення ефективності функціонування систем екологічного менеджменту	

Тема 5. Екологічна стандартизація і сертифікація
Тема 6. Екологічний аудит як інструмент оцінювання результативності управління довкіллям
Тема 7. Концепція екологічного маркетингу та її інтеграція в систему екологічного менеджменту аграрних підприємств
Тема 8. Моделі та практики управління якістю навколишнього середовища в країнах ЄС
6. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе інтерпретувати методологічні засади екологічного менеджменту, обґрунтовувати вибір інструментів екологічної політики, розробляти та впроваджувати системи екологічного менеджменту відповідно до міжнародних стандартів, застосовувати методи екологічної стандартизації, сертифікації та аудиту, інтегрувати екологічний маркетинг у стратегії агробізнесу, здійснювати оцінювання екологічних ризиків та аналізувати європейські практики управління довкіллям для адаптації в Україні
7. Види навчальних занять
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), практичні заняття (ПЗ), самостійна робота (СР).
8. Методи навчання
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, проєктування педагогічної технології, виконання практичних завдань самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проєктування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).
9. Методи та критерії оцінювання
9.1 Критерії оцінювання
В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання. У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі. Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних) занять, модульних контрольних та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю. Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201 та робочої програми з даної дисципліни
9.2 Методи оцінювання
Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна

робота, тести, практичні завдання), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), самоконтроль, самоаналіз.	
19. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
Засоби навчання	Навчальний процес потребує наступних засобів навчання: – мультимедійне обладнання; – комп'ютерна система та мережа; – роздатковий ілюстративний матеріал лекцій; – презентаційний матеріал лекцій; – методичні вказівки.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	1. Волощук К., Волощук В. (2023). Концептуальні засади інноваційної екосистеми підприємницької діяльності та здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів (технологій) подвійного використання. Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць / [редакц. кол.: Куцик П. О., Семак Б. Б. та ін.]. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2023. Вип. 39. с. 46-57. https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-39-05 2. Волощук К., Волощук В. Розвиток екосистеми аграрного підприємництва в умовах війни та в контексті євроінтеграції. Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». 2025. №1 [101]. С. 171-180 DOI: https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.1.20 3. Волощук Ю., Волощук В. Стратегічні орієнтири відбудови України в контексті Нового Європейського Баухаусу: безперервність розвитку науки та інноваційних екосистем. Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». 2025. № 2 [102]. 4. ДСТУ ISO 14001:2015 Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування (ISO 14001:2015, IDT) 5. ДСТУ ISO 14004:2016. Системи екологічного управління. Загальні настанови щодо запровадження 6. ДСТУ ISO 14040:2013 Екологічне управління. Оцінювання життєвого циклу. Принципи та структура (ISO 14040:2006, IDT). 7. Екологічне підприємництво та екологізація підприємництва: теорія, організація, управління. Жарова Л.В., Какутич Є.Ю., Хлобистов Є.В.; за ред. акад. Б.М.Данилишина. Університетська книга. 2023. 240 с. 8. Єремєєв І.С., Дичко А.О. Екологічна природна та техногенна безпека. Гельветика. 2022. 434 с. 9. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. ResearchUA. Джерело: http://research.nbuv.gov.ua/node/65 10. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням. За заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, та к.е.н., проф. М.К.Шапочки. Університетська книга. 2023. 759 с.. 11. Environmental Impact Assessment (EIA) and Environmental Auditing (EA) URL: https://www.fao.org/3/V9933E/V9933E02.htm 12. Horizon Europe Work Programme 2025 – General Introduction. – Brussels : European Commission, 2025. URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-

	2027/horizon/wp-call/2025/wp-1-general-introduction_horizon-2025_en.pdf 13. Iatsyshyn, A., Iatsyshyn, A., Artemchuk, V., Kameneva, I., Kovach, V., & Popov, O. Software tools for tasks of sustainable development of environmental problems: peculiarities of programming and implementation in the specialists' preparation. In E3s web of conferences (Vol. 166, p. 01001). EDP Sciences. 2020. 14. ISO 14001:2015. Environmental management systems — Requirements with guidance for use. URL: https://www.iso.org/standard/60857.html 15. Learn About Environmental Management Systems. URL: https://www.epa.gov/ems/learn-about-environmental-management-systems 16. WHAT ARE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEMS (EMS)? URL: https://asq.org/quality-resources/environmental-management-system 17. Електронний навчальний курс «Екологічний менеджмент». http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=3639 18. Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» https://www.pdatu.edu.ua/images/naukova-miznarodna-diyalnist/aspirantura/onp25/D3onp2025-2026.pdf?v=01
--	---